

Pretului
 pentru Sibiu pe 1 anu întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a în laintrulu monarhiei pe 1 anu întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In straiutate pe 1 anu 10 fl. s'eu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. s'eu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Ori-ce inserate,
 se platescu pe serie s'eu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a treia câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.
 Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adreseate de a dreptulu la Redactiunea Diariulu Observatoriulu in Sibiu.

Anuntiu de abonamentu la „Observatoriulu“ pe anulu 1879.

Apropiandu-ne către capetulu anului, este de lipsa a se cunósce macaru aproximativu numerulu exemplarielor câte sunt a se trage de sub tipariu indata dela inceputu, pentru-cá mai tardiu se nu venimu in strimtóre cu trimiterea de exemplarie întregi. Din acésta cauza deschidemu și noi mai de tempuriu abonamentu pe Semestrulu I și pe anulu întregu, totu cu pretiurile de mai înainte, adeca:

In Sibiu pe 1 anu cu 7 fl. v. a., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., éra dusu la casa cu 1 fl. respective cu 50 cr. mai multu. In laintrulu monarhiei cu post'a, 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni.

In afara de monarchia cu porto duplu 10 fl. sau 22 franci pe 1 anu, 5 fl. sau 11 franci pe 6 luni.

Abonamentele se potu face mai usioru prin asemnatiuni (mandate) postali, de a dreptulu la Redactiune in Sibiu, piati'a mica Nr. 27.

Din Romani'a primimu abonamente și in bilete hipotecarie de ale statului, al pari.

In capital'a Bucuresci abonamentele se facu și la librari'a dlui I. Szöllösi in piati'a teatrului.

Din 10 esemplarie abonate efectivu, 1 se dà gratis.

Redactiunea.

Romanii din Macedoni'a, Epiru, Tessali'a, Bulgari'a, Serbi'a.

(Urmare.)

II. Una scire ce semena fórte cu cea dela Vidinu comunicata de noi in Nr. precedente, se publicase înainte cu doi ani și dela Rusciucu in diarielle germane și magiare despre doue comune rurale, unde locuitorii trecusera la religiunea catholica totu din cauza, cà-ci calugarii bulgaresci nu suferia se se tina servitiu dumnediescu in limb'a romanescă. Nu scimu daca clerului superioru romanescu ii sunt cunoscute mai multe casuri de acestea—din Bulgari'a și Serbi'a. Ceea ce scimu

este, pre càtu amu întielesu dela unii mireni, cà pana acuma nu s'au aflatu a fi oportuna vreo muștrare evangelica, ce s'ar cuveni se se faca archiereilor bulgaresci, de si acuma, libertatea culteloru, prin urmare și a limbei bisericesci, este garantata de càtra Europ'a prin tractatu solemne.

Se trecemu dela romanii danubiani mai afundu in tierile peninsulei balcanice, dupa-ce mai antaiu vomu arunca o cautatura de ochiu preste mai multe pietie ale Romaniei. In acelea vei afla câteva dieci de mii, mai alesu comercianti, industriari și câteva literati, veniti de preste Dunare și asediati cu locuint'a in Romani'a, carii pana aci trecea in ochii daco-romanilor de greci, de bulgari, de arnauti, de turci baptisati, sau de ori-ce alta nationalitate, numai de romani nu. Ei insii se feria pre càtu potea, se vorbesca despre originea și de nationalitatea lor. Ómeni mai mari de càtu midilocii, bine facuti și spatosi, largi in peptu, peru negru, ochi negrii sau castanii, cautatura drépta și seriósă, facia mai multu albenétiă decâtu brunetta, mersu largu și siguru, camu cá si alu arnautiloru: ce rassa de ómeni se fia acésta parinte Amfilochie? Sunt cutio-vlachi, (daco-romani) cocóne Georgie.

— Dara din ce'i cunosci cuviosii'a ta? — Din cei cunoscú eu? Apoi n'audi si dta cà ducu vorb'a pe tintiáresce, cà-ci inca nu s'au dedatu bine cu pronuntia acésta, a romanilor de dincóce de Dunare. In càtu pentru esteriorulu lor, cautata dta cocóne Georgie la acea parte a saceleniloru dv. din Siete-sate in districtulu Brasiovului, care n'au apucatu a se amesteca prin casatorii cu rass'a spaniála a romanilor din Ardealu și vei afla multa asemenare cu cei Cutiovlachi din Epiru. Se vedi apoi si pe femeile lor, pre càtu nu le tina totu camu inchise de fric'a turciloru acolo in tier'a lor. Ce mai frumsetia de femei, pare cà aru fi totu stranepóte de a le senatoreseloru Romei; numai càtu femeile tintiariloru (macedo-romaniloru) nu sunt asia brunette, nici cá italienele, nici cá bucurescenele. Acestia sunt toti cutio-vlachi cocóne, éra nu greci nici bulgari, precum se credea pana acilea, și acum de candu s'au pornitu lucrurile in Tier'a turcésca precum vedi si dta, au inceputu si ei se dea de ceea ce'sunt, de romani, și au mare bucuria cà au ajutatu D-dieu și Romaniei, cà se ésa pe de asupr'a.

Cà dóra nu vei fi amblatu si Cuviosii'a ta prin Macedoni'a si Epiru (Albani'a)?

— Cum n'am amblatu cocóne Georgie? Eram baiatu cá de 15 ani, candu am venitu mai antaiu cu unu negustoriu dela Prevesa pe marea alba la Constantinopole și de acolo la Galati. Nu'mi placea negustori'a; m'am cerutu la scóla și mai tardiu la monastire.

Acuma pricepu

Si acelu poporu macedo-romanescu, carele a datu Austriei pe unu generalu de artilleria Petru Duca, man'a drépta a imperatului Franciscu I mosiulu lui Franciscu Iosifu, care 'ia datu atâtea case mari de comercianti renumiti in cele mai de frunte piatie, mergèndu pana susu la cas'a Sina; acelu poporu plinu de viétia și spiritu, care face onórea comerciului Romaniei, prin care s'a inmultitu și intaritu pana acum elementulu nostru nationale, alu carui dialectu e in stare de a inavuti pe alu nostru, in càtu slavo-latrii nostrii se cadia in genunchi, acelu poporu demnu de totu respectulu, se mai figuredie totu numai sub nume straine, candu cá grecu, candu cá bulgaru sau arnautu, totu numai cá lipitura? Nici-o di mai multu.

Dela tractatulu de Berlinu cestiunea macedo-romana se agita și daca va voi D-dieu, fericit'a ei deslegare se prepara la câteva locuri acomodate pentru scopulu acesta. Dara sperantiele cele mai mari ale macedo-romaniloru sunt indreptate la Bucuresci, apoi in casu de necesitate, la Rom'a. Dupa informatiuni mai noue, densii ceru și astépta dela Bucuresci: 1) Se se apuce firulu activitatiei din dilele lui Alexandru Ioanu I Cusa, curmatu mai apoi din cause misterióse, și se se continue cu infintiarea de scóle romanesci in tóte comunele mai numeroșe, urbane și rurale, locuite preste totu, san in maioritate, de macedo-romani. 2) Fiindu-cà clerulu grecescu și celu bulgarescu nu sufere nici scóle romanesci, nici servitiu d-diescu in limb'a romana, atátu gubernulu politicu alu Romaniei, càtu și s. sinodu alu bisericiei romane și anume mitropolitulu primare se interviie la Patriarchi'a din Constantinopole, cà aceea se provóce pe Archiereii din Macedoni'a, Tessali'a, Epiru a se conteni dela mesuri despotice și a nu mai suferi persecutarea limbei romane in scóle și biserică. 3) Se interviie in acelasu sensu și la exarchatul bulgariloru. 4) In Romani'a se afla câteva testamente și

Foisiór'a „Observatoriulu“.

Eva s'eu Giurulu Lumei in cinci scrisori.

De Paul Féval.

Traducere de: Dimitrie Petrescu.

(Urmare.)

Intr'o séra tocmai in mijloculu unui discursu de felulu acesta, me intrerupsei deodata si remaseiu cu gur'a cascata, umitu si fórte miscatu: imi para ca vedu o lacrima curgèndu sub pleop'a ei jumetate inchisa. De asta-data, dibaci'a mea era incoronata cu celu mai deplinu succesu. Misterulu se luminá; acésta lacrima esplicá totul. Lady Wolsley me iubise; deocamdata tém'a de a cadea in slabiciune o inpinsese la acea manopera cam teatrallá și afectata, dar destulu de scusabila in situatiunea sirmanei femei. Cu cata sinceritate o plangeamu! cata clementia gaseamu in ánim'a mea pentru acea gresialá ajunsa pentru mine atatu de lingusitóre prin motivele sale! Oh! me caiamu. Tóte acele cuvinte intiepatóre, amare, pline de indoiala și uscaciune, ce pronuntiasemu de câteva dile, imi reveneau in minte, și me gaseamu a fi unu monstru de barbaria. Si victim'a mea era aci, înaintea mea; sufereá cu resemnatiune si fara a murmurá! Imi simtiamu pleopele udate de lacrima care ceréu ca potere scurgerea lor. Ce momentu dulce! aveamu se-ne confundamu lacrimile.

Lady Wolsley, vediendu ca nu mai urmediu, ridicá asupra-mi privirea ei. Ochiulu seu era uscatu si nu esprimá decatu o rea și indiferentá surprinderé, mestecata, trebuie s'o spunu, cu unu micu dramu de mila.

Te ai confundatu vre-odata in scuse grabite catra o persóna ce nu-ti respundeá, din cauza ca nu scia de ce e vorb'a? Cerutai in genunchi ertare pentru o ofensa si primitai dreptu respunsu aceste cuvinte sdrobotóre: „Nici nu bagasemu de séma.“

Déca te ai aflatu vreo data in acésta positiune umilitóre, ai incercatu camu a diecea parte din rusinea ce am simtitu la vederea liniscei lady Wolsley.

De astadata, ori care fu bun'a mea vointia, nu-o mai potui întórce, rolulu meu atingea marginile ridicolului, me vedému caraghiosu. In zadaru voiamu se me desmetecescu, lady Wolsley, intrebându-me cu interesu despre caus'a acestei turburari neasteptate puse culme incurcaturei mele. Imi luai iute adio. Catu tienú drumulu, imi facému mie insu'mi aspre mustarari. Atatu eramu de necajitu, ca déca asi fi intelnitu pe lordulu Wolsley trantitu in vre-o gaura, l'asiu fi lasatu, credu, in voi'a lui Dumnedieu.

Séra, imi asediái lucrurile, voiamu se pleca a dou'a di, desu de diminétiá fara a vedea pe lady Wolsley. — Fara a o vedea! ce prostu desnodamentu la acésta comedia atatu de greu jucata! Nu era óre acésta o invingere marturisita? Respinsei indata acestu prostu espedientu și desu de diminétiá, luaiu calea spre Vauvert spre a-mi luá celu pucinu adio in tóte regulele. Imi luaiu, pentru a intrá, o figura zimbitóre.

Lord Wolsley vrú se se retraga și se me lase singuru cu femeia sa. Acésta purtare, cu care trebuia se fiu dedatu, imi paru in diu'a aceea, cu deosebire dispretiuítóre si afara din cale. De siguru betranulu noblemanu n'avea téma de mine.

— Milord, ii diseiu eu oprindu-lu, da-mi voia se-mi iau remasu bunu dela dta, plecu maine la Angli'a.

Isi scóse palari'a, imi s'guduí man'a de vre-o patru ori, murmura unu „ambla sanetosu“ anglo-francesu și esi pe usia.

Me intorseiu spre lady Wolsley. Era palida si pareá aprópe a'i veni reu. Invetiátu minte prin ceea ce patisemu in diu'a trecuta, me facui ca nu observu turburarea ei, si'i cerui comisiónele pentru Londr'a cu o recéla nu tocmai reu jucata.

— De ce acésta plecare neasteptata? me intreba ea incetu, in locu de a'mi respunde.

Me asprii și facui pe neinduplecatulu. Nu-mi aducu tocmai aminte ce obrasnicie ii respunsei, dar' trebuie se fiu fostu destulu de miserabilu, negresitu, pentrucá imi lasa de atunci griji'a de a tienea eu singuru conversatiunea.

Era miscata; cu catu acésta miscare devenea mai vedita, cu atatu imi placea se-mi aratu libertatea de spiritu. Imi resbunamu cu multa placere de superarea mea. Peste cateva minute lady Wolsley se scula.

— Adio dar, dise ea, iti dorescu se fiu fericitu.

Imi simtiiu deo-data ánim'a stringèndu-se; asi fi datu doi ani din viati'a mea spre a potea prelungi cu o ora macaru acésta intrevedere. Lady Wolsley, era aprópe de usia.

— Nu mai doresci se scii de ce plecu? incurcaiu eu cu o voce rugatóre.

Se întórse; eu faceamu imaginatiunei mele unu apelu desperatu; ce se dicu?

— Milady! strigaiu eu in fine dupa intemplanté; iubescu, suferiu!

Facu o miscare spariata.

— Nu te superá, reluaiu eu inaintandu spre densa, sunt fórte nefericitu; credému

Me intrerumpsei; o idea imi venise in fine. Ceea ce voiamu cu orice pretiu, era de a prelungi acestu ultimu între — patru — ochi. Ceteamu intr'adeveru in ánim'a mea și pentru prim'a óra, mesuramu intinderea pasiunei mele.

— Asculta-me, diseiu eu repede; ar fi trebuitu fara indoiala se-ti vorbescu astfelu de multu tempu; o falsa rusine me opra. Vreau la rendulu meu se-ti deschidu sufletulu meu. Imi vei spune in urma, de trebuie se plecu.

O puternica nelinisce se arata pe fati'a lady Wolsley. Se lasa a fi dusa pana la fotoliulu seu si siedi. In momentulu acesta, de n'ar fi fostu invetiatur'a din ajunu, asi fi potutu crede ca si ea avea in ánim'a unu simtiementu cu totul altu de catu amiciti'a.

Si acum, Scarlate iti amintesci tu acea aparitiune ce veni se-mi intrerumpu visarea, in sér'a sosirei mele la Dinan? Ea imi dete pretecsutulu atatu de multu dorigitu. Povestiú lady Wolsley scen'a nopturna ce precedase intalnirea mea cu barbatulu ei, ii zugraviu cu scrupulositate pe tiner'a féta, acésta cu atatu mai usioru, ca chiar' obrazulu lady Wolsley imi ajutá memori'a.

legate de capitaluri in bani, destinatî anume pentru infintiare de scóle romanesce la macedo-romani, dara venitul aceluora nu s'a potutu utilizá pâna acuma, din cauza cá popii si calugarii greci nu suferia scóle romanesce. Acelea capitaluri se se puna cátu mai curendu in evidentiá din actele si documentele depuse la statu, veniturile se se dea regulatu la destinatiunea loru testamentaria.

5) Macedo-romanii sunt aplecati se adópte dialectulu daco-romanesce; pretindu inse (cu mare dreptate), cá professorii de limb'a si literatur'a romana se invetie, se cultivate sí dialectulu macedo-romanu, éra clerulu se ingrijiasca a se tiparí celu pucinu unele carti de rogatiune in acelasu dialectu.

6) Cá docenti si professori se li se trimita juni de cea mai buna educatiune si conduita, pre cátu se póte, esiti din institute theologice, pentru-cá, casatorindu-se in comuna, cu timpu se se póta hirotoní de preoti si se remana acolo cá parochi.

7) In diecese locuite in maiortatea loru de macedo-romani, se se aléga episcopi de nationalitate romanesca.

8) Cu oca-siunea noueloru organisatiuni politice din peninsul'a Balcaniloru, diplomatiei romane se i se dea instructiuni precise dela Bucuresci, cá se intervié pentru respectarea si aplicarea limbei romane in tóte regiunile si comunele locuite de romani, precum si aplicarea de individi romani apti pentru functiuni publice.

(Va urmá).

Statutul organicu pentru Rumeli'a Orientalá si nationalitatiile din Ungari'a.

Delegatiunea comisiunei europene constatóre din ddnií Braunschweig, de Kallay si baronulu de Ring, a fostu insarcinata in intielesulu stipulatiuniloru tractatului de Berlinu, cu elaborarea unui Statutu organicu pentru Rumeliá orientála. Acea delegatiune si-au terminatu lucrarea, pe care o a si supusu comisiunei spre cercetare. Diariulu parisianu „Journal des Debats“ publica teetulu acelu elaboratu-proiectu, care consta din 21 articoli. Spatiulu nu ne permite a reproduce intregu coprin-sulu acelu proiectu. Ne vomu margini deci a estrage ad usum delphini numai coprin-sulu articolului ultim-u 21 care suna asiá:

„Limb'a turcésca este limb'a oficiósa pentru autoritatiile din Rumeli'a orientála in relatiunile sale cu inalt'a Pórta.“

„Gubernatorulu generalu, directorii serviciulu administrativu alu provinciei, prefectii si capii administratiunei din departamente sunt autorisati a se folosi, in corespondenti'a loru oficiala cu autoritatiile loru superioare si cu tribunalele, fara distingiune de limbile: turcésca, bulgarésca séu grecésca. In relatiunile loru cu autoritatiile administrative districtuale, cu municipalitatiile si cu judecatoriile de pace au a intrebuintiá acea limba séu acele limbi, care este predomnitóre in districtele administrate de catra autoritatiile séu judecatoriile de pace respectivi. Ei sunt tienuti a respunde la ori ce petitiune, ori ce reclamare si la ori ce comunicatu, fia ea venita dela vre-o

corporatiune religiósá, séu dela vre-o persóna privatá, in aceea din cele trei limbi ale tieriei, pe care o au alesu acea corporatiune religiósá séu persóna privatá.“

„Autoritatiile districtuali si municipalitatiile voru intrebuintiá in afacerile si corespondentiele loru acea limba, care va fi vorbita de maiortatea poporatiunei regiunei loru, presupunendu, ca in districtele loru séu in comunele supuse loru nu se va aflá o minoritate compacta de celu pucinu o a treia parte a poporatiunei intregi; in casulu acesta din urma, limb'a acelei minoritati se va intrebuintiá paralelu cu aceea a maiortatii.“

„La tribunalele superioare cele trei limbi voru fi tractate cá perfectu coordonate pentru tóte actele procederei, precum si pentru interrogatoriu si pledoarie. Decisiunile si sentintiele, atatu in casurile de procedura civila, catu si criminala se voru dá in limb'a maiortatii provinciei.“

„Cu tóte acestea, fia care partida este indreptatita a cere o traducere gratuita in limb'a sa particulara. Teetulu originalu va fi celu hotaritoru. Ori ce lege in Rumeli'a orientála va fi promulgata in limbile: turcésca, bulgarésca si grecésca.“

„Ordonantiile gubernatorulu generalu, precum si actele directoriloru oficielor administrative ale provinciei, ale prefectiloru si ale siefloru oficielor administrative ale departamentelor, publicatiunile si afisariile loru se voru face asemenea in cele trei limbi ale tieriei. Totu asiá se va urma si cu publicatiunile ce se voru face la ordinulu autoritatiloru superioare judecatoresce.“

„Actele, publicatiunile si afisiile autoritatiloru districtuale, ale judecatoriloru de pace si ale autoritatiloru municipale, se voru face in limb'a districtelor si comunelor respective.“

„Protocólele si ordinele de di ale adunariloru provinciale voru fi purtate in limb'a pe care o vorbesce maiortatea membriloru aceluora.“

„Dara cu tóte acestea, ori care membru alu adunarii provinciale va potea vorbi in ori care din cele trei limbi si cuventarile lui trebuie se fia introduse cuventu din cuventu in procesele verbale stenografice.“

Asia suna art. 21 alu Statutul org. proiectatu pentru nationalitatiile din Rumeli'a orientála.

Acuma se vedem ce se intempla in Ungari'a in acelasu tempu cu nationalitatiile nemagiare. Aci d. C. Tisza prin unu ucasu nu mai suferé nici sigilele comunelor rurale se fia gravate in limb'a loru, ci in cea magiara. La tribunale de já de multu nu se mai aude alta limba decatu cea magiara si nu va trece multu si nici in scóle nu se va mai audi alta, pentru ca eata cu ce proiectu de lege are in cugetu se se napustésca actualulu ministru de culte si instructiune din B.-Pesta asupra nefericiteloru nationalitati din regatulu Ungariei,

alu Croatiei si alu marelui principatu alu Transilvaniei.

In poterea acelu proiectu de lege invetiarea limbei magiare va fi organisata in preparandiele de invetiatori si in institutele de invetiamentu nemagiare si confessionale asiá, cá invetiatorii, cari voru esi din acele institute, se fia pe deplinu capabili de a-si face prelegerile in limb'a magiara. Mai departe dupa unu terminu de trei ani, de aci inainte numai acei invetiatori voru potea primi diploma, cari voru fi in stare se-si face prelegerile in limb'a magiara. Acei invetiatori, cari sunt de já aplicati, in terminu de 6 ani voru trebui se-si însusiésca limb'a magiara in acelu gradu, pe care-lu pretinde legea. In terminu de 6 ani limb'a magiara va trebui se fia introdusa in modu obligatoriu in tóte scólele poporale, éra in acele scóle, in care acuma de já se afla unu invetiatoriu, care este in stare se invetie in limb'a magiara, instructiunea in limb'a acésta va fi obligatóre fara nici-o intardiére. In periód'a de transitiune de 6 ani gubernulu va fi investitu cu dreptulu de a luá mesuri provisorie.

Acum invitamu pe toti aceia, cari mai cređen in sinceritate, liberalismu si echitate, se compare procederea gubernulu ungurescu fatia cu nationalitatiile, cu aceea a comisiunei europene din Rumeli'a orientála si apoi se-si dea verdictulu in cugetu curatu.

Noi romanii, cari amu suferitu atatea secole, fara cá se dispáremu de pre charta, avemu inca atata potere, cá se lasamu se tréca si acestu paharu pe dinaintea nóstra.

Contributiunile directe si restantiele.

Amu ajunsu, cá chiaru publiculu ungurescu se nu mai dea credientu preliminariloru de budgete, ci se astepte pâna la finea anului si chiaru dupa aceea câte 4—5 luni, cá se védia inchiaierea genuina a cifreloru de venituri si de spese efective, nu imaginate si nici artificióse. Tocma si „Pester Lloyd“ au apucatu pe acésta cale, pentru-cá s'a trecutu cu tóte illusiunile. In Nr. 356 acelu diariu mare continuandu a se ocupa cu rezultatele bilanceloru statulu Ungariei din anul trecut 1877, ia in cercetare contributiunile directe, a capulu, pe imobilií (case, mosii), pe profesiuni, pe capitaluri, salarie, simbrii, pe obiecte de luxu etc. etc., despre care dice, cá jóca rolu fórte insemnatu in statulu acesta.

Veniturile totali ale Ungariei cu Transilvaniei si Croatiei la unu locu, in a. 1877 au fostu 213 millióne 700 de mii florini, éra din acestea 87 3/4 millióne contributiuni directe, adeca 40 procente din sum'a totala a venituriloru ordinarie. Tóte celelalte venituri, precum accisele pe mancari si beuturi, timbru, diversele taxe, monopoluri, poste, telegrafia, montanistica, paduraritu (silvicultura), éparia (stávária, herghelia) facu numai 60%. Accisele de consumu pe vinu, vinarsu, bere, carne, zacharu in a. 1877 au datu venitu brutto numai 12 si 3/4 millióne, adeca numai 5% din sum'a totala a venitu-

— Din diu'a aceea, diseu eu terminandu, imaginea acelei copile mi-a remasu in minte; o singura data o uitaiu, Milady, langa dumnéta. O iubescu!

Credu ca mintiamu. Nu e mai pucinu adevératu inse, ca acésta tinera féta, cu ajutorulu misterielu ce o incongióra, a lasatu in mine o profunda impressiune.

Oricum, me asceptamu la o isbucnire de durerósa surprindere, in mijloculu careia lady Wolsley ar fi tradatu starea secreta a áneime sale. Dar, séu ca cunoscu fórte pucinu femeile, séu ca acésta este, cea mai neintielésa dintre tóte.

Ea nu aratá nici o superare, numai mirandu-se mai antaiu, me priví cá si cum ar fi crediutu ca voise-mi se-mi ridiu de dinsá, apoi pleca ochii si parú ca se gandesc. Peste pucinu unu zimbetu de o expresiune neintielésa apparú pe budiele ei si nu o mai parasi. Acestu surisu imi displacú; era intru cat'va o noua insielare; necazulu meu unu momentu stinsu, reveni ma tare cá ori candu. Reincepuu dupa o scurta tacere.

— Érta, te rogu, curiositatea mea; nu-mi e permis mie a cere esplicatiuni asupra misterielu ce impresóra pe acésta copila; dar' mi-s'a parutu a recunósce in trasurile sale milady, nu e sor'a d-tale?

Ea pleca si mai multu capulu, fruntea i se inpurpurá:

— E sor'a-mea, intr'adeveru, dise ea, esitandu.

— Ghicisemu, strigaiu eu cu voioiciune si acésta imi esplica amorulu meu.

Abia disesemu acestu cuventu si-mi si pareá reu ca l'amu disu. Lady Wolsley, care recapatase pucina linisce, se facú ca nu o intielege. Urma o lunga tacere, in tempulu careia, ea recadiu in visarea ei. Próst'a mea positiune cresceá din ce in ce: alesesemu pe nemerite celu d'antaiu mijlocu venitu, si me vedému incurcatu cu unu rolu ce potea deveni penibilu. Amintirea de curendu a tinerei fete nu me lasá fara óre care emotiune; dar' aprópe de lady Wolsley, ori ce alta imagine se intunecá, nu potému vedea decatu pe densá; afara de acestea, acésta tacere ce se prelungeá, pareá ca me

invita se me retragu, si eu voieamu se mai remanu inca. Pe candu imi frementamu mintea cá se gasescu unu mijlocu de a urmá intretienerea, lady Wolsley relua cuventulu cu o voce lina si pucinu sigura. Se intrerupea din candu in candu spre a se gandi. Adesea fras'a i remanea neterminata: s'ar fi potutu para, cá o gura curata se încercá pentru prima óra a minti.

— Iubesci pe sor'a-mea Ev'a, dise ea: nu sciu de trebuie se me bucuru de acésta. O casatoria nu e cu potintia Nu. Nu trebuie se sperési unu sferisitu fericitu pentru acestu amoru. Sirman'a Ev'a mi-a datu voia adesea se cítescu in sufletulu seu; se gandea la d-ta neincetatu. Adesea, póte ca n'aru trebui se-ti-o spunu, iti scria scrisori lungi. A suferitu multu; va suferi si mai multu. Acésta s'a intemplatu de candu te a veditu pentru prima óra, fu apucata de una din acele pasiuni fara de veste, alu caroru secretu, noi femeile, ilu pastramu pana la mórté. Am luptatu catu am potutu: ce folosu! Te iubesc; te va iubi totdéuna!

Lady Wolsley pronuntia aceste din urma cuvinte cu o energia ce nu-ti-o pociu descrie. Ascultamu, mutu de surprindere. Deodata se scula: o imitaiu.

— Remai, imi dise ea, me intorcu indata.

— Ce o fi insemnandu acésta? imi diseu in mine insu-mi dupa ce esi. Ev'a me iubesc! Unde m'a veditu? Si unde se fia? Pentru ce-mi au ascuns'o atatu tempu cu atata ingrijire? De ce mi se face acum acésta revelatiune de necrediutu? Lordulu Wolsley nu scie?

Lady Wolsley intra. Tienea in mana unu pachetu de scrisori.

— Citescé murmura ea. Acea care le scrise nu sperá ca aveau se ajunga pana la d-ta. A lasatu ánim'a se'i vorbesca. Adu'ti aminte ca nu póte fi femeia d-tale.

Deschideamu gur'a spre a'i esprimá in fine mirarea mea contienuta pana atunci, dar' lady Wolsley cá si cum ar fi fostu sdrobotita de o iresistibila emotiune, isi ascunse capulu intre mani si facú unu gestu, ce trebui se-lu iau dreptu unu ordinu: me retraseu indata.

Le am cititu aceste scrisori, Scarlate. Ce spiritu!

ce ánimá! Me iubesc; me iubesc cum doreamu atatu de multu, se fiu iubit. Si eu o iubescu, speru. Oh! pentru ce am cunoscutu pe lady Wolsley! Lady Wolsley e intre Ev'a si mine; pentru ce m'asiu încercá in vanu a 'mi o ascunde, imaginea acestei femei me urmáresce fara pregetu.

Cetindu aceste scrisori ale Evei, incepu cate odata a me cugetá ca sor'a-ei le a dictatu, si innebunescu de fericire. Dar voiu luptá; voiu fi celu mai forte; vreau se iubescu acésta copila ce-mi cere unu locu in ánim'a mea. De nu voiu reusi — voiu plecá.

De atunci am veditu de mai multe ori pe lady Wolsley. Am incarcat'o cu intrebari; respunsurile ei au fostu obscure si ecuvoce; n'amu aflatu nimic. Ev'a nu póte fi a mea, dice ea. De ce? Nu sciu. Cea mai simpla intrebare turbura pe lady Wolsley asiá, ca amutiesce.

Eri, o intrebaiu déca sor'a-ei mai locuíá la Vauvert. Esitá multu pana se-mi respundia; respunsulu seu negativu, datu cu intardiére, pareá mai multu o afirmatiune. Ce se credu? N'a mai remasu presupunere nebuna se nu-mi fi trecutu prin minte. Lady Wolsley 'mi-a cerutu inapoi serisorile Evei; i le am refusatu.

Mai antaiu o frica vedita se arata pe fati'a ei; apoi se încerca a zimbi si me intreba, ca ce voiamu se facu cu ele. Ori ce franchetia a disparutu din relatiunile nóstre. Caracterulu seu s'a schimbatu cu totul: aci e sglobie aci abatuta; pe fia ce momentu, si fara nici unu motivu aparentu, ochii sei se implu de lacrimi. — Nu cum-va Ev'a va fi muritu, si voiesce a 'mi-o ascunde? Sirman'a Eva! Si póte ar fi mai bine cá intr'adeveru se fi muritu!

Mi se anuncia lordulu Wolsley. Adio, Scarlate. Acésta e prim'a visita ce milord are buna-vointia a-mi face.

. Redeschidu scrisóra pentru a'ti spune in doue cuvinte ceea ce se petrecú.

(Va urmá.)

rilor, atâtu de pucinu, precum nu se mai vede în nici-unu altu stat. „P. Lloyd“ afla că acesta este una simptome de băla a statului ungurescu și a economiei lui. Nu scim ce voru dice medicii practici, până la ce gradu este simptome pentru locuitorii tieiei, dacă ei mananca preste totu carne și Zacharu Asia de pucinu și nu béu mai multe spirituose. Dara se mergemu înainte, că-ci P. L. ne scôte și una tabella comparativa de imposite directe și indirecte pe 10 ani trecuti. Dupa aceea au rezultatu în anii:

1868	contrib. dir.	59 mil.	contrib. indir.	12 mil.
1869	„	56 „	„	13 „
1870	„	62 „	„	13 „
1871	„	61 „	„	14 „
1872	„	60 „	„	13 „
1873	„	59 „	„	13 „
1874	„	68 „	„	12 „
1875	„	71 „	„	13 „
1876	„	81 „	„	12 „
1877	„	87 „	„	12 „

Vedeti că aci s'au lasatu la o parte tôte sumele mai mici de 1 milionu, pentru-că computulu se ne fia mai simplificatu.

Asia dara în acelu ciclu sau periodu de 10 ani contributiunile directe ale Ungariei și tieriloru adnece au crescutu dela 59 milióne la 87 milióne; din contra, impositele indirecte în locu de a cresce, au remasu stationarie, ba în a. 1877 au scadiutu cu 300 de mii din ceea ce fusesera la 1868! Venitulu mai mare din contributiunile directe se explica usioru din inmarirea sau adaogerea loru suplementaria, din introducerea de imposite noue, apoi din executiunile aspre, necrutiatórie, terribili. Accesele pe vinu și carne înca s'au mai încarcatu, și totusi veniturile indirecte au remasu stationarie. Critic'a seriósa ce face aci P. L. cifreloru, o póte face ori-cine dintre noi; că-ci vede fiacare, cum gubernulu și dietele iau bani de unde'i afla. (Man nimm das Geld wo man es findet, cum a disu si Bismark.) Poporulu a datu atunci candu a fostu executatu, adeca la contributiuni directe; éra la contributiuni indirecte nu a datu, ci s'a infrenatu pre câtu a potutu, mancandu carne mai pucina, Zacharu nicidecum, bendu și fumandu mai pucinu, cá se'i ajunga la alte nevoi. Dara totu P. L. observa cu multa agerime, că în acelasu periodu de 10 ani în Austria (Cisláitani'a) darile indirecte au crescutu tocma cu 10 milóne sau 20%, ceea ce ar semnificá, că poporatiunea aceluor tieri mananca si bea mai bine decâtu noi?!

P. L. discuta pe largu si cestiunea restantieloru de contributiuni. Noi trecemu aci numai acestea pucine cifre, érași fórté instructive. În mania toturoru executiuniloru, totusi în 31 Dec. 1875 restantiele se calculara la sum'a enorma de 21,763.459 florini v. a.*) Din acea suma în a. 1877 s'au executatu 4 milióne 903.820 fl.; în loculu acelora inse au rezultatu pe anii 1876 et 1877 alte restantie si mai mari asia, câtu în 31 Dec. 1877 restantiele se aratara cu 23 milióne! Aci mai merita a se reflectá, ca darile annuali directe ale Croatiei facu numai 4 1/2 milióne, restantiele ei inse ajungu la 7 milióne; cu alte cuvente, s'ar putea dice, că Croatii sunt datori circa pe 1 1/2 anu cu contributiuni directe. Vai de ei!

În Ungari'a și la noi se platescu și interesse de 6% dacă ai intardiatu preste câte 3 luni cu contributiunile. Ei bine, acelea interesse s'au urcatu pe a. 1877 la sum'a de 1 milionu optusutepatru-deci de mii (1,840.000 florini, éra banii de executiune (glóbele) 280.000 fl. v. a.

(Va urmá.)

Revista política.

De ahea se liniscisera încatuvia spiritele abatute în Prusso-Germani'a în urm'a publicarei stărei de asediu civile și eata, ca marele cancelariu mai tramise în ultimele dile ale anulului espiratu o bomba surprindietóre din Tusculanulu seu dela Friedrichsruhe fara indoiala cu scopu, că natiunea germana se nu fia cumva sedusa a crede, ca principele de Bismark si-au uitatu de dens'a, séu ca ar fi renunțiatu la continuarea luptei reactionarie inaugurata în modulu si cu mediulócele sale drastice, care i sunt particulare. De astadata actiunea principelui-cancelariu nu este îndreptata în contra rivaliloru sei estérni, nici în contra adversariloru sei interni, ci ea si-au alesu cá terenu vastulu campu alu economiei nationale si politice, urmarindu că scopu finalu restabilirea echilibrului finantiaru și ameliorarea tristei și deplorablei stari economice la care se afla redusu poporulu Germaniei unite. Acestu scopu, marele si puterniculu dictatoru dela Friedrichsruhe sperésá si

*) 1 florini = 2 1/2 franci.

crede ca-ilu va putea ajunge prin adoptarea sistemului prohibitivu pe o scara catu se póte mai larga, asia, cá de aci înainte îngreunandu-se inportulu streinu, industria si comerciulu germanu protégété se-si póta reveni si prosperá, redicandu astefeliu stărea misera a classeloru, care nu dispunu de altu capitalu decâtu acelu alu bratiatoru. Acestu planu pentru regenerarea economica a natiunei germane, principele de Bismark l'au inpartasitu consiliulu federalu prin o lunga, prea interesanta si fórté inportanta scrisóre tramisa dela Friedrichsruhe. Acésta scrisóre care a facutu sensatiune mare, este discutata cu viu si infocatu interesu, atatu în pres's'a germana catu si în cea streina. În fondulu lupt'a pe care o provóca principele cancelariu nu este noua. Ea datésá potemu dice de candu este lumea lume si de candu ómenii au începutu a cumperá si a vinde. Dara astadi formele si modulu acelei lupte primitive s'au mai civilisatu inpartindu stătele si popórale în doue tabere si adeca în acelea, care pe terenulu economicu urmésá si adoptara principiulu prohibitivu, si în acelea care se lupta pentru principiulu liberului schimb.

Este o utopia a crede, că în difinitivu acésta lupta se va putea decide în modu esclusivu în favorulu unuia din aceste doue principii, care ambele au ratiuni puternice cá se aspire a fi predominantóre. Atatu sciinti'a economica, precum si esperientiele de secolu ne probésá, ca stătele singuratice potu trai în pace economica unele langa altea numai asia, déca isi voru dá silintiá se-si faca concessiunile si compromisese cele mai practice între aceste doue sisteme estreme, concessiuni si compromisese, pe care le reclama în modu imperiosu natur'a si relatiunile economice particulare fiacariu statulu séu poporu.

În câtu privesce mesurile proibitive proiectate de către cancelariulu prusso-germanu, apoi ele sunt o lovitură durerósa și adenca simțita, data în prim'a linia comerciului și industriei austro-ungare. De aceea organele oficióse érași au începutu se accentuesse din nou si se demonstre, ca monarchi'a austro-ungara eschisa fiindu atātu de pe terenulu politicu câtu si economicu din centrulu Europei, trebuie se-si stramute punctulu seu de gravitatie spre ostu, asia precum i s'au fostu disu înca dela 1866 si precum i s'au si deschisu calea prin mandatulu de ocupatiune. Urmandu acestei impulsuni si acestui cursu de idei, popórale monarchiei trebuie se se astepte si se se prepare a vedea luandu-se din partea gubernulu tóte mesurile pentru realisarea mandatulu primitu si pentru anebsarea celoru doue provincii dejá ocupate. Creditele pentru trecutu sunt votate, comitele Andrassy au primitu absolutoriulu atātu dela parlamente, câtu si dela delegatiuni si prin urmare cu ánima usiorata isi póte continuá marea actiune începuta în Orientu. Dejá organele sale publicistice au si începutu a prepará opiniunea publica a monarchiei, ca este mai multu cá probabilu cá la primavara actiunea armatei de ocupatiune se se intinda si asupra sandsiacului Novi-Bazar, si acésta cu atātá mai multu, ca gubernulu n'au reusitu înca a inchieié multu dorit'a conventiune cu gubernulu turcescu.

În acelasu tempu nentii centralisti numiti „fideli constitutiunei“, simtiendu ca li se apropiie terminulu de licvidare în urm'a fiascului ce au suferitu politic'a loru de coteria, precum si în urm'a lovituri pe care li o au datu cav. Schönerer prin cuventarea sa pangermanista, au începutu dela Craciunu încóce a-si prepará terenulu de retragere, a cochetá în modu destulu de espressivu cu boemii pe cari acuma ii numescu „unu poporu inteligentu, laboriosu si capabilu de o desvoltare economica superiara“, declarandu totu-odata unguiloru, ca reusindu a se inpacá cu boemii, casatori'a dualistica de până acuma o voru desfiintiá prin divortiu. Déca acésta schimbare a frontulu si limbagiulu din partea nentiloru nu este alta, decâtu o stratagemă politica, pentru că se-si asigurase positiunea loru fatia cu nouele alegeri la senatulu imperialu, care se voru face înca în prim'a jumetate a acestui anu, ne o va arata rezultatulu aceluor alegeri, precum si viitórea sessiune a parlamentulu austriacu. Ungurii cu tóte mesurile loru aspre si pre langa totu limbagiulu loru plinu de incredere si sumeti, totusi se paru a simți, ca se prepara ceva pe contulu loru. Acésta ne-o probésá elegicul tonu alu diarielor ungueresci, precum si o óresicare resemnare cu care ele isi iau remasu bunu dela anulului espiratu si saluta pe celu nou.

Scirile ce vinu din Russi'a si Turci'a sunt văge, nelinistitóre și pline de contradicéri. Ele sunt totu atātá semne ale nesiguranției politice care domnesce în acele state, alu caroru terenu este vulcanisatu si subminat.

Angli'a prin ocuparea cetatii Jelalabad, prin fug'a emirului Sir-Ali în Turkestanu și prin desertiunea armatei afgane, au castigatu unu succesu stralucitu, care va contribui fórté multu la consolidarea positiunei sale fatia cu rivalulu seu dela nordu, si a pretensiuniloru sale mai multu cá nemedeste în regularea cestiunei orientale.

Sciri diverse.

(Invitare). Sunt acum aprópe dóue luni de candu cu infiintiarea si constituirea în modu provisoriu a „Reuniunei romane de cantari în Sibiiu.“ Scopulu ce se urmaresce fiindu cultivarea musiceii si instruarea tinerimei în acésta frumósa arta, Reuniunea nóstra, a carei stăture în curendu voru primi aprobarea mai înalta, are neapérta trebuinta de spriginulu moralu și materialu mai alesu alu Romaniloru din Sibiiu si îngrijurime. Si acestu spriginu se póte privi de asiguratulu în fati'a simpatiei unanime ce vedemu manifestandu-se în favorulu Reuniunei.

Pentru a avé de unde acoperi cheltuelile împreunate cu instructi'a, procurarea de musicalii etc., comitetulu insarcinatu a pregati punerea în lucrare a statuteloru, a hotaritu a face începutulu cu crearea unui fondu din contributiunile membriloru activi și ajutatiori.

P. T. Dómne si Domni din Sibiiu si îngrijurime sunt deci rogati cu totu respectulu a se înscrie cá membrii activi séu ajutatiori în numeru catu mai mare. Spre orientare se aduce la cunoscutia, ca conformu statuteloru anulului Reuniunei începe cu 1 Ianuarie st. n. 1879. Tacs'a membriloru activi (cantareti) este de persóna 80 cr., iar' a membriloru ajutatiori 1 fl. pe unu patrariu de anu. În fie-care anu se voru arangia celu pucinu dóue productiuni, la cari esclusivu membrii Reuniunei voru avé intrare. Insiuările pentru înscriere se potu face la subscripsulu séu la cassariulu prov. alu Reuniunei, d-nulu Romulu Petricu.

Dem. Comsia, secret. prov. alu Reuniunei.

(Serbare) — Beiusiu, 25 Decembre 1878. Astadi s'au serbatu cu tóta solenitate, pi'a memoria a marelui mecenate și fundatoriulu Gimnasiulu nostru Samuilu Vulcanu, dupa program'a deja publicata în „Observatoriulu“, cunoscuta și publiculu romanescu, Societatea literaria a tinerimei a arangiatu acésta serbatóre într'unu modu fórté splendidu, încátu nu a mai lasatu nemica de doritu. Sal'a cea mare a Gimnasiulu a fostu decorata cu portretele celoru mai renumiti romani, cu unu gustu deosebitu. Publiculu interesatu de acésta festivitate a venit de tempuriu înainte de începereá sieditiei în asia numeru considerabila, încátu unii ne incapendu în sala, erau nevoiti se asculte decursulu sieditiei de pre coridórele institulu. Chorulu vocale, si mai vertosu orchestr'a instrumentale în „Asaltulu Grivitiie“, au executatu fórté bine. Tinerii si-au sciutu bine piesele loru; alumnulu Evutianu a datu „Biografi'a episcopulu Samuilu Vulcanu“ într'o limba frumósa și fluida, încátu a castigatu placerea tuturor. Cu unu cuventu, toti tinerii au fostu bine pregatiti pentru de a face reesirea catu mai splendida.

Dlu Pappalvai conducatoriulu societati merita cea mai mare recunoscutia pentru zelulu desvoltatu întru arangierea acestei solemnitati. Unic'a observatiune amu si a nume, că poesiele le-au alesu pré lungi; încátu atinge inse declamatiunea loru, aceea a fostu buna. Cu finea sieditiei orchestr'a instrumentale esecuta „Mersulu nationale“, pre candu publiculu parasea sal'a incantatu de suveniru placute. Unu ascultatoriu.

(La adres'a diarielor germane locali). „Hermannstädter Zeitung“ si „Sieben. D. Tagblatt“ ne facu onórea de a se ocupá mai desu de acestu diariu alu nostru. Noi le suntemu cu atātu mai recunoscatori pentru acésta atentiune cu care ne intempina ddniile collegi ai nostrii, cu limbagiulu ce pórtá chiaru în casuri unde differim tare în opiniuni, care este fóra nici-o asemenea mai tolerantu si mai urbanu decâtu alu diarielor din Clusiu, cu care este aprópe impossibile a continuá discutiuni, fia politice, fia literarie, cá densele se nu sara preste tóte legile urbanitatiiei, în câtu omulu de buna educatiune cauta se se traga la o parte din drumulu loru.

În câtu pentru apostrofarea recente a lui „S. D. Tagblatt“, unde ne întreba, că în cestiuni romano-sascesi la cine se se adresedie, la dd. Pacurariu și Tincu, ori la dd. Stravoivi și Lengheru, opiniunea nóstra este, că atātu acei patru romani, câtu si ori-care altii sunt multu mai modesti, decâtu se le tréca prin capu a vorbi si a lucrá undeva, cumva în numele natiunei romane cá mandatari fóra mandatu.

Relativu la discutiunea philologica a lui „Herm. Ztg.“ Nr. 305 vomu avea onórea a'i da informatiuni care vedemu că i lipsescu cu totul, indatu cu începutulu anulului julianu sub rubric'a Literaturiei.

(Unu sigilu din Bucovina?) Dela orasielulu Reteagu avemu de înainte cu câteva luni urmatori'a scire curiósa. În 14 Iuliu 1877 nisce seceratori afla pe hold'a numita „intre ape“, în hotarulu Reteagului de către Arpástău unu sigilu mare de forma ovala a carui inscriptiune sapata prin pregiuru cu litere latine suna: SIGILULU S. MANASTIRI HARAITIA. În midilocu una biserică cu unu turnu cu cruce de asupra altariului. Sub biserică stă cu cifre arabice mari 1725.

Cum a venit acelu sigilu în Transilvani'a? Mai multu: Cum inscriptiunea lui este scrisă cu orthographia asia de înaintata si cum sa substituitu în elu cuventulu sigilu celui slavonescu pecete? înainte de acésta cu 154 de ani?

Ceva urme relative la ratecirea acelu sigilu se pare că ar fi în relatiunea data de dn. invetiatoriu Ioanu Popu Reteaganulu, la care se afla si sigilulu. În Maiu 1877 au arestatu în comun'a Arpástău pe unu bietu de calagaru si l'au dusu la prefura (Bezirksamt, Stuhlrichteramt) în Reteagu sub cuventu că ar fi spionu

rusescu. De acolo l'au trimisu la v. comitele in Desiu, unde fu investigatu si visitatu, dóra s'aru afla la elu scrise etc. Ne aflandu-se nimicu la nefericitulu calugaru, ilu facura scapatu, éra elu apucà calea càtra Bucovin'a.

Unde este situata monastirea Haraiti'a?

(Scólele romanesci din comuu'a Penticu.) Patru corespondentie lungi si aspre, insocite si de unele acte, ne stau in scriiniu insocite de mare insistenta de a se publica in contra nou denumitului docente. Inainte de a esi in piati'a mare, unde este protopopulu spre a investigá de aprópe si esactu tóta starea lucrului? De altumentea scirile despre starea miserabile a scóleloru, publicate din Campia prin diariile magiare, se repetu si in corespondentie romanesci.

(Librari'a Romana in Brasiovu.) Urmarindu frumosulu scopu: „Unificarea limbei si respandirea literaturii si gustului de arta intre poporul romanu“, zelosulu si cunoscutulu professoru gimnasiale d. I. C. Tacitu a deschisu de càtáva tempu o libraria romana in Brasiovu. Din parte-ne i dorimu succesulu celu mai completu.

(Romani'a si Engliter'a.) Conformu in-sarcinarii Adunarii deputatiloru, biuroulu seu a transmisu Maiestatii Sale Reginei Marei-Britanie, prin urmatórea telegrama, simtiemintele sale de viua durere pentru perderea ficeei sale:

Generarelui Pousouby.

La Windsor.

Pentru Maiestatea Sa Regin'a.

Adunarea deputatiloru din Romani'a a esprimitu in unanimitate dorint'a de a supune Maiestatii Sale Regin'a admiratiunea loru pentru Suveran'a Regatului-Unitu si simtiemintele loru de viua durere si de regretu sinceru pentru mórtrea principesei Alice a Marei-Britanie si Irlandei, Mare Ducesa de Hessa-Darmstadt.

Presiedintele Adunarii deputatiloru din Romani'a, C. A. Rosetti.

La acésta telegrama biuroulu a primitu urmatoriu respunsu:

Presiedintelui Camerei deputatiloru din Romani'a.

Regin'a a fostu adancu miscata prin telegram'a ce ati transmisu-o si mi comanda se ve rogu, se comunicati onorabililoru deputati multiamirile sincere si caldu-rose ale Maiestatii Sale, pentru bunele si compatimítórele loru expresiuni de simpathia.

Generalu Pousouby.

„Romanulu“

(Unu casu de mórté curiosu.) — Diariulu „Pungolo“ din Milanu se scrie din Neapole urmatórele:

„Inainte cu cate-va zile muri aci o tinera numita de Luca si, dupa cum se spunea, caus'a mortii ar fi fostu unu atacu cerebralu. Mediculu, venindu se constata casulu de mórté, nu se potu mirá destulu vedindu ca in fati'a cadavrului lipsesce paliditatea mortii; i se paru chiaru a fi descoperitu inca si alte semne, din care póte deduce ca fét'a nu e mórtá, ci cadiuta numai intr unu somnu ietargicu. Cadavrulu fu transportatu in camer'a mortiloru, unde este pazitu diu'a si nóptea de patru persóne, si din candu in candu vine si tatalu fetei, se védia déca fiica-sa nu s'a mai desteptatu. De si cadavrulu zace acum de siese zile acolo, totusi, nu se observa inca nici o palóre de mórté in faci'a sa si nu se vede nici unu semn de putrejuné. In tempulu acesta i-s'a deschisu si vinele, fara inse se curga sange din ele. Medicii orasiului nostru stau incremeniti in fati'a acestui casu si nu sciú ce se crédia.“

(Unu respunsu potrivit si de spiritu.) Cu ocaziunea serbarei trecerei armatei in Dobrogea, erau inscrise pe acurile de triumfu, ce se radicasera in Brail'a cuvintele: Plevna, Grivitia, Nicopoli etc. Unu oftiaru rusu care privea de la o feréstra, adresandu-se càtra o dómná romana i disé:

— Déca Romanii au luat Plevn'a, Griviti'a si tóte celelalte noi ce amu luatú?

— Bassarabi'a!! respunse dómn'a cu unu tonu ironicu.

(Deputatiunea bosniaca.) Despre petrecerea deputatiunii acesteia la Agram diariulu „Obzor“ scrie ca membrii acelei deputatiuni s'au esprimitu la plecarea loru spre casa, cà Agram, capital'a Croatiei le au placutu cu multu mai bine decátu Vien'a si B.-Pest'a. In totu tempulu càtu a petrecutu deputatiunea acolo, unu banchetu de infratire au urmatu celuilaltu, asia ca noii cetatieni austro-ungari au remasu prea multumiti.

(Ultimulu Mamelucu mortu.) Gabriel Ibrahim a fostu ultimulu din acea armata de mameluci pe care Napoleon I o organizase in Egiptu. Dupa terminarea campaniei Ibrahim trecu la crestinismu si se asiedia in Versailles, unde si muri acum câteva zile in etate de 84 ani.

(Donatiune frumósa facuta la Bucuresci.) Antalffy Lajos (Ludovicu), secuui de religiune reformata din K. Vászahely, trecuse mai de multi ani in Romani'a, unde vedendu'si numai de afaceri private, castigá bani frumosi, éra dupa aceea in locu de a se întórce la betranetie érási in patri'a sa natala, s'a mutat cu locuint'a tocma la M. Montreux in cantonulu Vallis din Elveti'a, unde apoi in 20 Octobre 1878 facú unu testamentu si lu legalisá conformu legiloru, intru care lasa bisericeii si scólei unguresci reformate din Bucuresci cá legatu si fundatiune 1770 Napoleoni in auru sau 35,400 franci, cu conditiune cà suma se fia elocata cu 10% si numai dupa-ce va ajunge capitalulu la 120,000, se incépa a se inparti venitului lui exactu asia precum dispune testatorulu, in ajutoriulu persónelor ecleziastice si scolastice reformate dela Bucuresci, anume se se infintiedie acolo pe langa scól'a primaria ce existe, inca si una scóla reale pentru tóta tinerimea coloniei magiare. Inspectiunea superióra se o aiba Consistoriulu ref. calvinescu din Clusiu. (Dupa „M. Polgár“).

(Esirea apelor) Fiindu tempulu fórte domolu cá primavér'a, riuri mai mari, anume Crisiulu, Murasiulu, Tisa, in partile Ungurene au esitu din alviile lor si au facutu mare stricatiuni, ducendu poduri, in-necandu ca se si unele tñturi.

(Bibliografia.) A esitu de sub tiparu: „Cuventarifunebralesiiertatiuni.“ Din auctori renumiti si din scriptele repausatului Georgiu Molnaru, fostu parocu-protopopu in Turtiu, prelucrate de Titu Budu, concipistu episcopescu, vice-notariu si assessore consistorialu. Tomulu I. Gherl'a 1878. Pretiulu: 1 fl. 50 cr. v. a.

— „Revista Sciintifica,“ diariu pentru vulgarisarea sciintielor naturali si fisice, care dejá de IX ani apare la 1 si 15 ale fiecarei luni sub redactiunea d-loru P. S. Aurelianus si Gr. Stefanescu, avendu concursulu de colaboratori alu d-loru: Em. Bacalogu, C. Botea, Dr. Dem. Cantemiru, Ch. O. Lupodly, Stef. St. Sihleanu si Dr. Paulu Tanco, in Nrii sei 16 si 17 din 1 si 15 Octobre coprinde urmatórele materii: — Cronica Sciintifica de: P. S. Aurelianus. — Studii de Igiena publica. Discursuri tinentu la Congresulu de Igiena din Parisu, de: Dr. I. Felix. — Descoperirea planetei Vulcanu de: Dr. Paulu Tanco. — Enumeratiunea speciiloru pe plante cultivate in gradin'a botanica din Tergu-Juliu de: I. Pasarénu. — Tabloul de observatiuni metereologice pe lunile Aprilie si Maiu st. 1878. — Prevederea tempului de: P. Donici. — Faptu insemnatu in incaldirea unui drugu de feru de: Stef. Hepites. — Analis'a, calitatea si inbunatatirea vinului de: V. Moga. — Diverse.

Abonamentele la acésta revista, care merita intratiunea cea mai caldurosa din partea intregului publicu se facu numai pe unu anu si cu pretiu de 15 lei; pentru streinetate se adauga costulu postei. Redactiunea se afla in Bucuresci, Strad'a Teiloru Nr. I.

Literatura si recensuni de carti.

(Continuare din Nr. 100.)

Societatea academica se ocupase in sesiunea anulu ce espira, intre altele cu interesant'a colectiune de documente vechi romanesci publicata de dn. profesor Bogdan-Petriceicu Hasdeu sub titlu: Limb'a romana vorbita intre anii 1550—1600. Pe langa valórea istorica a mai multora din acelea documente, inportantia loru filologica o afla dn. Hasdeu: 1) in dialectologica; 2) in fonetica; 3) in sintactica. Dsa presupune, ca acei dascali, acei popi si logofeti de inainte cu 2—300 de ani, ómeni ai naturei, scriá intocma precum se si vorbiá limb'a nóstra in vechime. Recensiuinea ce s'a facutu acelei publicatiuni erudite, a esitu si in „Transilvani'a,“ Nr. 22 organu alu Asociatiunei nóstre pala in anulu acesta. Din acelea documente asia precuma sunt ele scrise si publicate, se constata mai preste totu, ca vechii popi si logofeti din Munteni'a si Moldov'a scriindu romanesc cu slove ciriliane, nu observá nici o regula, nici de gramatica si orthographia si nici de sintactica, ci in acelasu documentu scriá de multe-ori aceleasi cuvente in doue trei moduri, avea si constructiuni intortocate si sucite, intocma precum le au acei scriitori moderni, cari s'au dedatu a cugetá in limbi straine, in care au fostu educati si instruiti, dara totusi voru se scria romanesc. Esemple nenumerate relative la ilustrarea acestui adeveru le póte avé ori-cine va luá in mana publicatiunea susu citata, éra cateva din trensele se afla trecute si in recensiuinea ei.

Dara cine se se mai mire de acei sermani popi, dascali si logofeti din vechime, tñntu câte 2—3 ani la vreo monastire sèrbita sau grecita — cà-ci altele nu era — daca ei nu avea nici-o idee de gramatica si sintaxe; si cine se póta inputá limb'a simpla aceloru „negustorasi“, carii invetiasset abia se'si scria numele si mai câteva frase usitate cá de regula in tóte corespondentiele, precum de es. „Me inchinu cu plecatiune dumatule Kir. Iordache Bobuletiu, si noi din mil'a lui D-dieu ne aflamu cu totii sanetosi. Si vei sci kir Iordache, cà baiatu ce mi-ai trimisu la pravalia este murdaru si lenesiu, dórne amblandu. Si marfa din urma a sositu bine, dara la vama mi a facutu nacazu, cà ciocoiulu nu se multumia numai cu vam'a pravilnica, mai cerea si pe deasupra. Ce eram se facu, iam datu. Si vei sci cà socoteal'a de acum face cu totulu 100 si

80 si 4 lei, cursulu vistieriei. Si sarutu man'a la Mautst'a Smarandic'a si la cocón'a Utic'a si la toti ai nostri le poftescu serbatori fericite.“

Multu mai de scandalu este limb'a maccaróna a carturariloru, carii pretindu se le recunosci titlurile de mari dascali ai lunei.

Limba maccaróna s'au numitu mai antaiu in Itali'a unele poesii, in care se amestecá cuvente cu totulu straine, se decliná inse si conjugá dupa forme latinesci sau vice-versa, cuvante latinesci dupa formele altor limbi. Acelu stilu glumetiú si batjocoritoriu a trecut apoi si la alte popóra, anume la germane, pàna prin Transilvani'a, de es. la sasi: *Accepias Gabelastrum et Rechenastrum et venias ad Heu-um faciendum*. La magiari articiili de lege multime era compusi odinióra in limba maccaróna, precum de es. *A volt exercitium-ok ezután is azon modalitás-sal observáltassék; nem applicáltanak; interdicáltanak; privata personának praejudiciamával nem apprehendátiak; a Catholicusok is renuntálatanak; mostanis confirmátiatik, conferátiatik in anno 1612 arrol emánált Donatio-joknak conditio-ji szerintis conformálatott, minden pertinentiájával, proven-tusi-val* (Aprob. P. I. tit. I). Si alte mii de esemple. Apoi, pre candu latinia popórale apusene, strabunii nostri logofeti invecinati cu slavi si cu greci, scriá si ei limb'a maccaróna slavo- sau greco- sau si turco-romanésca, pe care apoi logofeti modern ni-o punu sub nasu cá de nu sciú ce modellu. Limb'a maccaróna se trece si astadi in fóile humoristice si satirice, in care o citesci cu placere, daca ese din pene dotate dela natura cu talentulu de a'si bate jocu de tóta lumea, sau cu geniú cá alu lui Democritu, ori cá ai aceloru Maccaronisti din sec. alu 16-lea, carii au descriu bataliile tñntiariloru cu furmicéle, ori tiraniile pureciloru (nemt. Floh, Flöhe): „Floia, Cortum versicale de Flois swartzibus, illis Deiriculis, quae omnes fere Menschos, Mannos, Weibras, Jungfras etc. behuppere et spitzibus suis Schnaplis stakere et bittere solent.“ (Mai antaiu la 1593.)

(Va urmá.)

Deja in 16 si 17 Ianuarie

va avea locu tragerea a 86 Loterie a tieriei ducale de Braunschweig, atatu de bogata in castiguri, concessionata de statú si garantata. In scurtulu tempu de aprópe 6 luni vinu de a se decide 45,000 castiguri si unu premiu in sum'a totala de

11 milióné 150,000 franci,

intre cari se afla urmatórele castiguri si adeca in casulu celu mai favorabilu

== 450,000 marce ==

mai departe		
1 à 300,000	1 à 25,000	61 à 5000
1 à 150,000	5 à 20,000	6 à 4000
1 à 100,000	12 à 15,000	107 à 3000
1 à 60,000	22 à 10,000	213 à 2000
3 à 40,000	2 à 8,000	523 à 1000
3 à 30,000	4 à 6,000	etc. etc.

Precum s'au ficsatu de catra guvernulu duca lu pretiulu pentru classa I este;

1 intregu losu originalu 20 franci
1 jumetate „ „ 10 „
1 patraru „ „ 5 „

Aceste losuri eu le espedesu promptu, tramitendumi-se pretiulu loru in auru, note, timbre postale etc. Ori-ce comanda fie ea ori catu de mica va fi efectuatá promptu si catu mai bine si voi alaturá gratis pre langa ori-ce comanda planulu oficiosu publicatu din partea Directiunei Loteriei ducale, precum voi tramite catu mai in graba si banii castigati si rezultatulu obtienutu dupa ce se va fi facutu tragerea.

Firm'a mea, ce esista deja de 26 ani se bucura de unu norocu deosebitu, de órece afara de multe alte castiguri mari, conformu prob-lor oficiose dela 1871 in colect'a mea principala au cadiutu de trei ori premiu de 254,000, 183,000, 182,400, si in a 85-ea loterie terminata acum de curescu am platitu mai multe „Castiguri principale“ in Romani'a. Me simtiu deci indreptatú a considerá colectur'a mea de recomandata cá cea mai norocósa si invitú a mi se tramite comande catu mai curescu, cu atatu mai vertosu ca numerulu losuriloru este marginutu. Se se grabésca deci ori cine a partecipa la acésta loterie mare si bogata de castiguri.

J. Dammann,

colectorulu principalu autorisatu de catra guvernulu duca lu.
(55) 5-6
Hamburg, 43 Zeughausmarkt.

ABONAMENTU

la

„ALBIN'A CARPATILORU“

foia beletristica, científica si literara cu ilustratiuni. Anulu III. 1878.

Redactoru :

Iosifu Popescu.

Editoru :

Visarionu Romanu.

Appare in Sibiu la 15 si ultim'a fiecarei luni in fascicole de câte 2 cóle.

Pretiulu abonamentului: 1 anu 6 fiorini, 6 luni 3 fl., 3 luni 1 fl. 50. — Pentru Romani'a: 1 anu 16 lei, 6 luni 8 lei, 3 luni 4 lei. Pretiulu abonamentului se póte tramite din Romani'a in bilete hypotecari si in marce postale.

Abonamentele se facu la editorulu V. Romanu in Sibiu, la biururile postale si prin tóte librariile.

Noiloru abonati li se voru tramite numerii apparuti dela inceputulu anului III lun'a Octobre a. c.

Fóia va aduce in colónele sale articoli de sciintia cu scopu de a instrui pe cetitori in tóte directiunile cugetarei omenesci, se va sili a respandi in publicu acele cunoscutie, care sunt nedispensabile atatu pentru individi, cátu si pentru natiuni intregi, dé câte ori e vorba de unu adevératu progresu in civilizatiune. In partea beletristica se va oferu publiculu, mai cu sama secsului frumosu o lectura nu numai distragetóre, ci si utila, careia se nu-i fia straine nici principiile estetice, nici regulile bunului gustu. Fóia va tractá materii literarie din cele mai interesante, avendu purerea in vedere originalitatea obiectelor si a cugetarei, puritatea limbei si chiaritatea modulu de a scrie. Ilustratiunile voru corespunde asemenea asteptarei onor. publicu.

Din anulu I si II mai sunt inca esemplare cu pretiulu scadiutu de 3 fl. séu 7 lei 50 bani anulu 1877, si 2 fl. séu 5 lei anulu 1878.

(57) 1-3